

?laca Uyum Hakk?ndaki ?nançlar Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). ?laca Uyum Hakk?ndaki ?nançlar Ölçe?i. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=23194>

Özet

İlacı Uyum Hakkındaki İnançlar Ölçeği, mevcut bir ölçeğin Türkçe'ye uyarlama çalışmasıdır. Ölçeğin temel amacı, özellikle kronik kalp yetersizliği tanısı almış hastalarda ilaç kullanımına dair inançlar ve bu inançların ilacı uyum düzeylerini değerlendirmektir. Bu adaptasyon, sağlık psikolojisi ve kardiyoloji alanında, hasta davranışları ve tedaviye bağlılığı incelemek için önemli bir araç sağlamaktadır.

Anahtar Kelimeler

İlacı uyum, inançlar, kronik kalp yetersizliği, psikometrik ölçek, uyarılma, kardiyoloji, hasta eğitimi.

Yazarlar

Seda Özü, N. Enç, Z. Yiğit.

Amaç

Bu ölçek, kronik hastalıklar olan bireylerin ilaç tedavisine yönelik sahip oldukları inançlar (örneğin, ilaçların faydasına veya zararına dair algıları) sistematik olarak ölçmek amacıyla Türkçeye uyarlanmıştır. Temel amaç, ilacı uyum davranışını etkileyen bilişsel faktörleri belirleyerek, bu alandaki müdahale stratejilerine rehberlik etmektir.

Ölçeğin spesifik uyarılma çalışması, kronik kalp yetersizliği hastalarının tedavi protokollerine ne ölçüde bağlı kaldıkları ve bu bağlılığın altında yatan inanç sistemlerini anlamayı hedeflemiştir. Bu, klinik uygulamada hasta yönetimini iyileştirmeye yönelik kritik bir adımdır.

Yapı

Ölçek, hastaların ilaç tedavisine dair algıladıkları gereklilik ve endişe boyutlarını içeren bilişsel bir yapıyı ölçmektedir. Bu, genellikle hastanın ilaç kullanma kararı ile etkileyen iki temel faktöre odaklanır: İlacın hastanın kontrol etmedeki faydasına olan inanç (Gereklilik) ve ilacın olası yan etkilerine veya bağımlılık riskine dair duyulan endişeler (Endişe).

Bu inançlar, dolaylı olarak hastanın uzun süreli tedaviye olan uyum düzeyini yansıtır. Yüksek gereklilik inancı ve düşük endişe düzeyi, genellikle daha yüksek ilacı uyum ile ilişkilendirilir.

Geçerlik

Orijinal kaynaktan geçerlik bilgisi açıkça belirtilmemiş olsa da, uyarılma çalışmasının kendisi (Özü, Enç ve Yiğit, 2010), ölçeğin Türk kültürüne ve diline uygunluğunu sağlamak için dilsel ve

kavramsal e?de?erlik çal??malar?n? içermi?tir. Akademik standartlara uygun bir uyarlama çal??mas?nda, yap? geçerli?i (örne?in, faktör analizi) ve ölçüt ba??ml? geçerlik (örne?in, bilinen uyum ölçütleri ile korelasyon) analizlerinin yap?lmas? beklenir.

Uyarlaman?n yap?ld??? makale (Türk Kardiyol Dern Ar?, 2010), kronik kalp yetersizli?i hastalar? ba?lam?nda ölçe?in geçerli?ini destekleyen veriler sunmu? olmal?d?r, ancak bu verilerin özeti burada mevcut de?ildir. Kullan?c?lar?n detayl? geçerlik sonuçlar? için orijinal akademik yay?na ba?vurmalar? önerilir.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenilirlik verileri, kaynak içerikte belirtilmemi?tir. Ancak, uyarlama çal??mas?nda (O?uz vd., 2010), ölçe?in iç tutarlıl???n?n (Cronbach alfa katsay?s? gibi) ve potansiyel olarak test-tekrar test güvenilirli?inin incelenmi? olmas? muhtemeldir. Yüksek güvenilirlik katsay?lar?, ölçe?in tutarlı ve kararlı ölçümler sa?lad???n? gösterir.

Türkçe uyarlama çal??mas?nda elde edilen güvenilirlik de?erleri, ölçe?in kronik kalp yetersizli?i popülasyonunda güvenilir bir araç olarak kullan?labilece?ini do?rulamal?d?r. Detayl? güvenilirlik katsay?lar? için ilgili makalenin incelenmesi gerekmektedir.

Faktör Analizi

?laca Uyum Hakk?ndaki ?nançlar Ölçe?i'nin orijinal yap?s? genellikle iki ana faktörden olu?ur: **Gereklilik ?nançlar?** ve **Endi?e ?nançlar?**. Uyarlama çal??mas? s?ras?nda yap?lan faktör analizi, Türkçe versiyonun da orijinal ölçe?in bu çok boyutlu yap?s?n? koruyup korumad???n? belirlemek için kritik öneme sahiptir.

Faktör analizinin sonuçlar?, ölçe?in maddelerinin beklenen alt boyutlar alt?nda topland???n? ve bu boyutlar?n teorik yap?y? geçerli bir ?ekilde temsil etti?ini göstermelidir. Bu, ölçe?in psikometrik kalitesini sa?lamla?t?ran temel bir ad?md?r.

Araç

Test Type: Uyarlama

Format: Kaynakta belirtilmemi?tir. (Genellikle Likert tipi derecelendirme kullan?l?r)

Language Available: Türkçe

Population Group: Kronik hastal??? olan bireyler

Age Group: Yeti?kinler

Population Details: Uyarılma çalışması olarak kronik kalp yetersizliği olan hastalar üzerinde gerçekteşirilmittir.

Test Methodology: Öz-bildirim ölçek yöntemi.

Anahtar Kelimeler

İlaç tedavisi, hasta uyumu, inanç sistemi, kardiyak rehabilitasyon, uyarlama, psikometri, Sıdka Ouz.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Belirtilmemittir.

Affiliation Email addresses: sidikaoguz@yahoo.com (Sorumlu Yazar: Sıdka Ouz)

Correspondence Address: Belirtilmemittir.

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Ölçeğin yayın yılı **2010**'dur (Uyarılma çalışması). Ölçeğin kullanımı için izin ve ücret bilgileri sorumlu yazar Sıdka Ouz ile iletişim kurularak örenilmelidir. Akademik araştırmalarda genellikle orijinal yayıncı veya sorumlu yazar ile iletişime geçilmesi gerekmektedir.

Orijinal PDF dokümanı ağıdaki bağlantıdan indirilebilir. Bu doküman, ölçek maddelerini ve uyarılma metodolojisini içermektedir:

PDF İndirme Bağıntısı: ilaca-uyum-hakkındaki-inanclar-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

Ouz, S., Enç, N., ve Yiğit, Z. (2010). Kronik kalp yetersizliği olan hastalar için inanç ve uyum ölçeklerinin Türkçeye uyarlanması. *Türk Kardiyol Dern Arş*, 38(7), 480-485.

İlacı Uyum Hakkındaki İnançlar Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Ölçeğin orijinal maddeleri kaynak içerikte sağlanmamıştır. Maddeler, detaylı bilgi için yazarla iletişime geçilerek veya referans makaleye bağvurularak elde edilmelidir.